

Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378017

Sídlo: Valentinská 91/1, Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2020

Dozorčí radou pracoviště projednána 8. června 2021

Radou pracoviště schválena 18. června 2021

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště:

Mgr. Václav Čermák, Ph.D.

Jmenován s účinností od 1. 5. 2017

Rada pracoviště zvolena 9. 1. 2017 (s účinností od 20. 1. 2017) ve složení:

předsedkyně:

doc. PhDr. Helena Ulbrechtová, Ph.D.

místopředseda:

PhDr. Martin Steiner (FLÚ AV ČR, v. v. i.)

členové:

PhDr. Lukáš Babka (Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna)

PhDr. František Čajka, Ph.D. (SLÚ AV ČR, v. v. i.)

Mgr. Martina Chromá, Ph.D. (SLÚ AV ČR, v. v. i.)

PhDr. Ilona Janyšková, CSc. (ÚJČ AV ČR, v. v. i.)

PhDr. Karolína Skwarska, Ph.D. (SLÚ AV ČR, v. v. i.)

tajemník: Mgr. Adriana Kokuňková

Dozorčí rada jmenována ke dni **1. 5. 2017** ve složení:

předseda:

prof. PhDr. Pavel Janoušek, DSc. (ÚČL AV ČR, v. v. i.)

místopředseda:

PhDr. Štefan Pilát, Ph.D. (SLÚ AV ČR, v. v. i.)

členové:

PhDr. Jiří Beneš (FLÚ AV ČR, v. v. i.)

doc. Mgr. David Kalhous, Ph.D. (FF MU)

PhDr. Helena Karlíková, CSc. (ÚJČ AV ČR, v. v. i.)

tajemnice: Mgr. Dana Pilátová

b) Změny ve složení orgánů

PhDr. Jiřího Beneše, kterému skončilo druhé funkční období, nahradil ve funkci RNDr. Martin Bílej, DrSc. Do funkce člena Dozorčí rady byl jmenován Akademickou radou AV ČR ke dni 15. 1. 2020.

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel

Ředitel vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb. o veřejných výzkumných institucích v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy a interními normami pracoviště. V součinnosti s Radou SLÚ a Dozorčí radou SLÚ se zaměřoval na zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro činnost pracoviště.

Ředitel dále:

- sledoval plnění výzkumného programu pracoviště; zpracoval podklady pro evaluace za léta 2015–2019 pro pracoviště jako celek a koordinoval přípravu materiálů za jednotlivé týmy;
- zasadil se o rozšiřování mezinárodních kontaktů; uzavřel smlouvu o spolupráci se Slovanským seminářem Univerzity Alberta Ludwiga ve Freiburgu;
- jednal o možnostech spolupráce s dalšími zahraničními vědeckými subjekty a významnými odborníky;
- uzavřel smlouvu na vydání publikace s Georg Olms Verlag AG v Hildesheimu;
- uzavřel smlouvu o distribuci publikací vydaných pracovištěm se společností Kosmas;
- koordinoval ediční činnost periodických i neperiodických publikací a dojednal vydávání vybraných knižních titulů v koedici s nakladatelstvím Academia;
- vykonával běžnou provozně-řídící agendu; operativně upravoval chod pracoviště během epidemiologických opatření nařízených státními orgány ČR;
- ve spolupráci s vedoucí THS zajišťoval chod pracoviště a správu budovy ve Valentinské 91/1, dohlížel na probíhající rekonstrukce a opravy v objektu, stěhování do rekonstruovaných prostor ve 4. nadzemním podlaží budovy;
- na základě doporučení zřizovatele zajistil podepsání smlouvy o nájmu nebytových prostor v budově Valentinská 91/1 s Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i.;
- po předchozím schválení zřizovatele zajistil vstup pracoviště jako právnické osoby do České společnosti pro slavistická, balkanistická a byzantologická studia, z. s.

Rada pracoviště

Rada SLÚ se sešla na třech zasedáních kombinovanou formou – distančně a prezenčně (3. dubna, 12. června a 13. listopadu) a čtyřikrát hlasovala per rollam.

V průběhu roku 2020 Rada SLÚ:

- vzala na vědomí návrh rozpočtu na rok 2020;
- vzala na vědomí opatření na pracovišti v souvislosti s vládním opatřením ze dne 16. 3. 2020;
- schválila rozpočet na rok 2020 v předloženém znění;
- schválila výroční zprávu SLÚ za rok 2019 v předloženém znění;
- projednala a vzala na vědomí zprávu nezávislého auditora za rok 2019;
- projednala a schválila návrh projektu M. Rohdeho na Fellowship J. Dobrovského;
- schválila nový Jednací řád Rady SLÚ bez připomínek;
- vzala na vědomí informace o čerpání rozpočtu;
- vzala na vědomí informaci o plánované změně zřizovací listiny SLÚ;

- byla průběžně seznamována s režimem pracoviště v době pandemie v souvislosti se změnami jednotlivých nařízení a opatření, s přesuny plánovaných akcí, s vydavatelskou a ediční činností SLÚ a s dalšími organizačně-řídícími procesy v SLÚ.

Rada SLÚ schválila tyto návrhy per rollam:

- návrh standardního grantového projektu „Latinské paralely k českocírkevně-slovanským Besědam na evangelije“;
- návrh standardního grantového projektu „Kritická edice textu Pentateuchu doloženého v chorvatskohlaholských památkách 13.–16. století“;
- návrh standardního grantového projektu „Karpatorusínská nářečí v kontaktu se západoslovanskými jazyky“;
- návrh standardního grantového projektu „Sémantika a gramatika predikátů označujících negativní emoce v ruštině a ve vybraných západoslovanských jazycích“ (SLÚ a FF UK);
- návrh mezinárodního bilaterálního grantu GAČR – RFBR (Ruská federace) „Derivace v rámci kategorie aspektu a genu verbi v ruštině a v češtině“ (FF UK a SLÚ, MGGU a RGGU);
- návrh projektu Lumina quaeruntur pro Eleni Messner (Viedeň): „Feminist Strategies of Canonization in the (post-)Yugoslav literatures and cultures of the 20th and 21st century“;
- návrh projektu TAČR (program Éta) „Revize a digitalizace Etymologického slovníku jazyka staroslověnského a jeho propojení se Slovníkem jazyka staroslověnského (REDIGET)“ (SLÚ a ÚJČ);
- návrh nového volebního řádu SLÚ.

Dozorčí rada

Dozorčí rada Slovanského ústavu AV ČR, v. v. i., (dále jen „Dozorčí rada“) se v roce 2020 sešla na dvou zasedáních: 9. 6. 2020 (7. zasedání) a 3. 12. 2020 (8. zasedání). Kromě těchto zasedání proběhlo třikrát hlasování Dozorčí rady formou „per rollam“ (25. 8., 24. 9., 13. 10.).

V průběhu roku 2020 Dozorčí rada:

- schválila Zprávu o činnosti Dozorčí rady Slovanského ústavu Akademie věd ČR, v. v. i., za 2019;
- vzala na vědomí Výroční zprávu o činnosti a hospodaření Slovanského ústavu AV ČR za rok 2019, účetní závěrku a vyjádření auditora k hospodaření Slovanského ústavu za rok 2019;
- určila auditorem SLÚ pro rok 2020 Ing. Karla Heteše (sídlem Pertoldova 3329/17, 143 00 Praha 12 – Modřany);
- doporučila řediteli SLÚ upravit Zřizovací listinu a aktualizovat sekci Jiná činnost v souvislosti s pronajímáním prostor v budově SLÚ. Vzala na vědomí informace ředitele SLÚ o návrhu na změnu Zřizovací listiny SLÚ a doporučila, aby po dohodě s právníky a AV ČR situaci vyřešil v souladu se zákonem a v zájmu SLÚ;
- udělila předchozí písemný souhlas k uzavření aktualizované nájemní smlouvy mezi Slovanským ústavem AV ČR, v. v. i., a Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i., jejímž předmětem jsou nebytové prostory v domě č. p. 91, na pozemku parc. č. 45,

v katastrálním území Staré Město, obec Praha. Dozorčí rada vzala na vědomí, že uzavřením této smlouvy zanikne doposud platná smlouva o výpůjčce, která se týká daných prostor;

- udělila per rollam předchozí písemný souhlas s nájemní smlouvou mezi Slovanským ústavem AV ČR, v. v. i., a Knihovnou AV ČR, v. v. i.;
- přijala per rollam změnu Jednacího řádu Dozorčí rady umožňující distanční zasedání;
- udělila per rollam předchozí písemný souhlas s členstvím Slovanského ústavu AV ČR, v. v. i., v České společnosti pro slavistická, balkanistická a byzantologická studia, z. s.;
- zhodnotila manažerské působení ředitele SLÚ Mgr. Václava Čermáka, Ph.D., výsledkem 3 (vynikající);
- vzala na vědomí informace ředitele o hospodaření SLÚ v roce 2019 a dosavadním i plánovaném hospodaření v roce 2020;
- vzala na vědomí informace ředitele SLÚ o publikační činnosti ústavu za rok 2020, plánovaných publikacích a další odborné i popularizační činnosti.

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V průběhu roku 2020 nedošlo ke změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti

Předmětem vědecké činnosti pracoviště je výzkum v oblasti slavistických disciplín paleoslovenistiky, byzantologie, gramatické a lexikální struktury slovanských jazyků, dějin a teorie slovanských literatur v evropském kontextu, dějin meziválečné ruské emigrace na území ČSR a dějin slavistiky.

V oddělení paleoslovenistiky a byzantologie pokračovaly práce na dlouhodobých výzkumných projektech. V rámci *Řecko-staroslověnského indexu* (hl. red. V. Čermák) započalo zpracování hesel pro 13. sešit a průběžně byly prováděny revize dříve zpracovaného materiálu. Byl dokončen a odevzdán do tisku rukopis monografie *Hlaholské písemnictví v Čechách doby lucemburské* (V. Čermák), která podává ucelený přehled literární činnosti pražského kláštera Na Slovanech do husitských válek a obsahuje vydání všech hlaholských církevněslovanských rukopisných fragmentů v ČR. Pokračovaly práce na edici zpřístupňující nově identifikované latinské předlohy českocírkevněslovanského překladu *Čtyřiceti homilií na evangelia Řehoře Velikého (Besědy)*. Byl proveden rozbor obou raně středověkých latinských rukopisů, komparace jejich textů a stanoveny základní textologické charakteristiky obou latinských paralel v porovnání se zněním slovanského textu (F. Čajka).

Pětiletý projekt „GORAZD: Digitální portál staroslověnštiny“ (program NAKI II, Ministerstvo kultury ČR; Š. Pilát) byl úspěšně dokončen. Nejdůležitějším výstupem projektu jsou staroslověnské lexikální databáze, z nichž databáze *Slovníku jazyka staroslověnského* po provedení revize čítá téměř 18 900 slovníkových hesel, databáze *Slovníku nejstarších staroslověnských památek* více než 11 550 hesel a digitalizovaný první svazek *Řecko-*

staroslověnského indexu 2 542 hesel. Tyto slovníkové databáze jsou zpřístupněny v prezentačním prostředí Gulliver, které umožňuje pokročilé vyhledávací a filtrovací funkce napříč databázemi a vytváření uživatelských kolekcí. Byla též vytvořena verze prezentačního prostředí pro mobilní zařízení. Dále byla zveřejněna databáze *Archiv staroslověnské lístkové kartotéky* obsahující více než 712 800 naskenovaných kartotéčních lístků, které jsou propojeny s databází *Slovníku jazyka staroslověnského*, a *Slovník pro OCR zpracování staroslověštiny*, který obsahuje 130 000 unikátních tvarů staroslověnských lexikálních jednotek. V rámci projektu byly připraveny rukopisy dvou monografií: *Skopský apoštol – krátký aprakos z roku 1313* (Š. Pilát) a *Church Slavonic in the Romanian Speaking Lands* (V. Knoll), jejichž vydání tiskem je plánováno v roce 2021.

V oblasti byzantologického výzkumu byly zahájeny práce na projektu „Slavs different from the others: The image of Slavs in the early Byzantine sources (ca 550–700)“ mapujícím obraz Slovanů v raně byzantských pramenech. Výstupem dvouletého postdoktorského projektu bude odborná monografie (P. Gkantzios Drápelová). V roce 2020 byl též dokončen projekt „The importance of the northern Black Sea area for the Byzantine Empire in the 6th–10th centuries. Economic and Military Importance of Cherson“ (M. Čechová). Výsledkem projektu je rukopis odborné monografie, jejíž vydání tiskem je také očekáváno v roce 2021. Článek *Byzantine Empresses on Coins in the Early Byzantine Period (565–610): A Survey of the Problems of Interpretation and Identification* získal cenu „Vassa Penny“, kterou udělila řecká Křesťanská archeologická společnost P. Gkantzios Drápelové.

Oddělení slavistické lingvistiky a lexikografie pokračovalo v řešení dlouhodobých projektů. I nadále byla do databáze převáděna a redigována hesla dosud nevydaného *Velkého česko-ruského slovníku* a probíhalo zpracování chybějících hesel (I. Krejčířová). V roce 2020 byly veřejnosti zpřístupněny další dva úseky slovníku, celkem 47 738 hesel. Uživatelům je tak v současnosti v elektronické podobě k dispozici 109 250 hesel. První dva úseky slovníku získaly čestné uznání v soutěži Jednoty tlumočnicků a překladatelů Slovník roku 2020. V rámci výzkumu dynamiky slovanských jazyků pokračovaly práce na *Rusko-českém elektronickém slovníku neologizmů* (E. Šlaufová). Oba úkoly byly finančně podpořeny z programu Strategie AV21 – Paměť v digitálním věku.

Z tohoto programu byl hrazen také výzkum jihokarpatských dialektů: zpracování lexikální databáze a redakce hesel z nářečních materiálů Ivana Paňkevycha (R. Šišková, M. Vašíček) a také další výzkum dialektů, který slouží ke zmapování současného stavu zakarpatských nářečí i k popisu vývoje slovní zásoby dané oblasti. Vyšla monografie M. Vašíčka *Dynamika jihokarpatských nářečí* a vydána byla rovněž jeho *Chrestomatie jihokarpatských nářečí*. Paralelně probíhal i výzkum běloruských dialektů v Pobaltí (M. Jankowiak v rámci Fellowshipu J. E. Purkyně). Dalším výstupem dialektologické části oddělení je kolektivní monografie *Slovanské dialekty v jazykovém kontaktu. Nářeční lexikum v pomezích oblastech v minulosti a současnosti* (eds. M. Vašíček, M. Jankowiak).

Pokračoval výzkum slovní zásoby jihoslovanských jazyků v oblasti kontrastivní česko-bulharské neologie a neografie (B. Niševa), dokončeno bylo prvotní zpracování hesel slovinsko-české lexikální databáze (D. Blažek) – celkem cca 22 000 hesel, která budou v následujícím roce zrevidována. Část oddělení se věnovala srovnávacímu výzkumu syntaxe a sémantiky slovanských jazyků. Byla dokončena monografie *Neurčité tvary slovesné v češtině, ruštině a němčině a jejich vzájemná ekvivalence* (J. Kocková). Dlouhodobě byly zkoumány valenční vlastnosti sloves a adjektiv v různých slovanských jazycích (K. Skwarska). Část oddělení se věnovala studiu predikátů negativních emocí ze syntaktického a sémantického pohledu.

V oddělení dějin slavistiky a slovanských literatur pokračovaly týmové i individuální projekty. V oblasti interkulturní slavistiky se jednalo o týmový projekt „Krym jako křižovatka kultur“ (H. Ulbrechtová). V rámci Strategie AV21 byl dokončen rukopis popularizační knihy *Fenomén Krym: bájná Taurida, nebo sovětský ráj? Po stopách historické a literární paměti poloostrova* (H. Ulbrechtová). Pokračovala příprava dvou kolektivních monografií na téma kulturní a literární paměti Krymu, část vypracovaných studií byla editována. Ve spolupráci s univerzitami v Göteborgu a v Lublani pokračoval mezinárodní projekt „Europa-Mitteuropa-Österreich. Peripherien und Minoritäten bei Karl-Markus Gauß“ (S. Ulbrecht), na jehož základě bylo připraveno a publikováno tematické dvojčíslo časopisu „Germanoslavica“ věnované reflexi Evropy v díle Karla-Markuse Gause.

V roce 2020 byla vydána monografie M. Olšovského *Anarchie a evidence. Esej o psaní a vidění*, věnovaná vizuálním prvkům v literatuře, a do tisku byl odevzdán rukopis monografie J. Mikuleckého *Mezi disentem, undergroundem a šedou zónou: neoficiální bulharská literatura 1944–1989*. M. Olšovský dále pokračoval v rámci projektu o multikulturním charakteru slovanských literatur „Literatura periferie a okraje“ na přípravě studie o vztahu ruské literatury k německé filozofii.

V oblasti dějin slavistiky byl dokončen rukopis monografie věnované česko-bulharským slavistickým vztahům a dále pokročila příprava náročné edice korespondence Sávy Chilandarce s historikem Josefem Kalouskem z let 1878–1911 (M. Černý). Druhým rokem pokračoval v rámci Strategie AV21 projekt „Digitalizace, analýza a zveřejnění zápisů folklórní prózy z Moravy“ (A. Zelenková). Proběhly korektury souboru digitalizovaných textů a začala příprava slovníku nářečních slov.

V oblasti výzkumu ruské emigrace v meziválečném Československu byl dokončen a odevzdán do tisku *Biografický lexikon ruské emigrace* obsahující 1 256 hesel a pokračovalo zpracování české verze tohoto slovníku (D. Hašková). Zahájen byl projekt o vědeckém přínosu N. Kondakova českým a evropským dějinám umění (J. Jančárková).

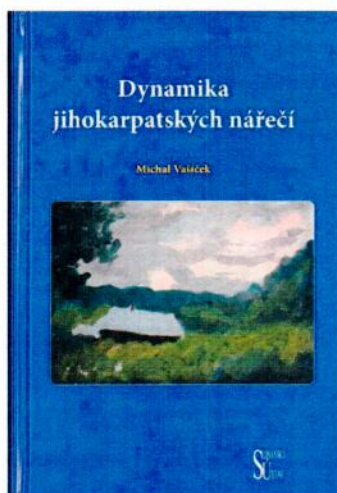
Slovanský ústav AV ČR měl být spoluorganizátorem konference „Výzkum valence substantiv a dalších slovních druhů ve slovanských zemích včera a dnes“ (Varšava, 25.–27. června 2020, hlavní organizátor Uniwersytet Warszawski). Z důvodu koronavirové pandemie byla akce zrušena. Bylo však připraveno a vydáno tematické číslo časopisu *Prace Filologiczne* (LXXV, č. 1) věnované danému tématu, jednou z redaktorek čísla je K. Skwarska. Ostatní plánované workshopy a konference (byzantologické dny, slavistické odpoledne atd.) byly odloženy na rok 2021. Pracoviště zajistilo v roce 2020 vydání všech čísel mezinárodních vědeckých časopisů: *Slavia*, časopis pro slovanskou filologii (1–4), *Germanoslavica*. *Zeitschrift für germano-slawische Studien* (1–2) a *Byzantinoslavica*, revue internationale des études byzantines (1–2).

Knižní publikace

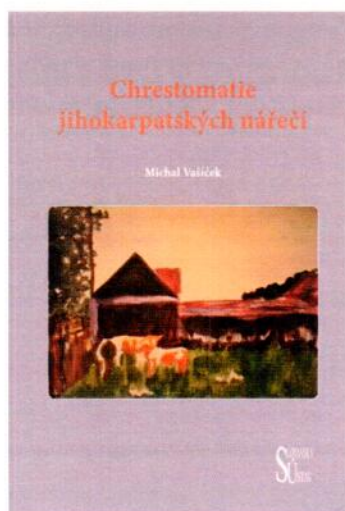
HÖLLWERTH Alexander: *Das Warschauer Ghetto. Zwischen „Ausnahmezustand“ und permanent schlechtem Gewissen. Eine Untersuchung anhand zentraler Texte der polnischen Literatur*. Berlin: Peter Lang, 2020. Lodzer Arbeiten zur Literatur- und Kulturwissenschaft, 13. 537 s., ISBN 978-3-631-77927-9.

Autor se věnuje analýze polské literatury o holokaustu. Zvláštní pozornost je věnována toposu varšavského ghetta jako místa totálního bezpráví a úvahám polských intelektuálů a spisovatelů o tom, zda a za jakých okolností se dalo tragédii zabránit či o podílu Poláků na této katastrofě. Významná je v tomto ohledu rekonstrukce traumatické paměti holokaustu v Polsku v jednotlivých literárních textech.

VAŠÍČEK Michal: *Dynamika jihokarpatských nářečí*. Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020. Práce Slovanského ústavu AV ČR, Nová řada, sv. 51. 416 s., ISBN 978-80-86420-74-5.

Kniha je věnována současnému stavu a vývoji jihokarpatských nářečí, tedy východoslovanských (rusínských, ukrajinských) dialektů nacházejících se na území Slovenska a Ukrajiny. Jsou v ní analyzovány jazykové materiály získané autorem během terénních výzkumů v letech 2011–2019, které jsou srovnávány se staršími dialektologickými prameny. Ústředním tématem knihy je srovnání nářečí obcí Ubľa a Malyj Bereznyj oddělených od r. 1945 státní hranicí.

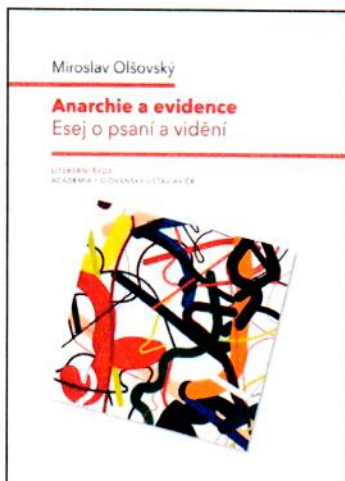
VAŠÍČEK Michal: *Chrestomatie jihokarpatských nářečí*. Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020. Práce Slovanského ústavu AV ČR, Nová řada, sv. 53. 271 s., ISBN 978-80-86420-76-9.

Publikace zpřístupňuje nářeční texty získané v letech 2011–2019 při terénních výzkumech autora mezi Rusíny a Ukrajinci na východě Slovenska a v Zakarpatské oblasti na Ukrajině. Kniha obsahuje texty ve fonematické transkripci ze 14 obcí, jejichž nářečí je stručně charakterizováno. Nejčastějšími tématy zastoupenými v textech jsou zvyky spojené se svátky kalendářního cyklu, svatba, příprava všedních i svátečních jídel, zpracování lnu, konopí a ovčí vlny, předení, tkaní, domácí hospodářství. Kniha obsahuje vyprávění informantů o vlastním životě, vzpomínky na druhou světovou válku a život v poválečných desetiletích.

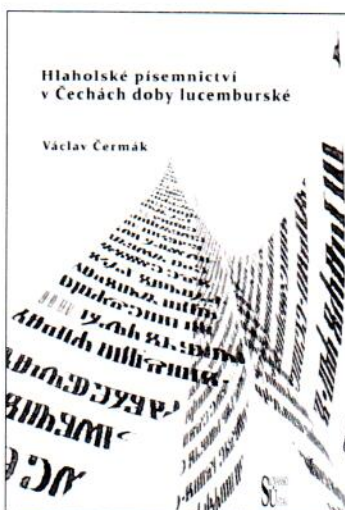
JANKOWIAK Mirosław – VAŠÍČEK Michal (edd.): **Slovanské dialekty v jazykovém kontaktu. Nářeční lexikum v pomezích oblastech v minulosti a současnosti.** Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020, 425 s. ISBN: 978-80-86420-80-6.

Kolektivní monografie zpracovává problematiku nářečního lexika na jazykovém pomezí. Věnuje se jak slovansko-slovanským, tak slovansko-neslovanským jazykovým kontaktům na úrovni nářečí. Kolektivu autorů ze špičkových vědeckých pracovišť z deseti evropských zemí se podařilo odhalit a popsat společné jevy a vývojové tendence v geograficky poměrně vzdálených jazykových pomezích – česko-polsko-německo-lužickém, slovansko-maďarském a slovansko-baltsko-ugrofinském.

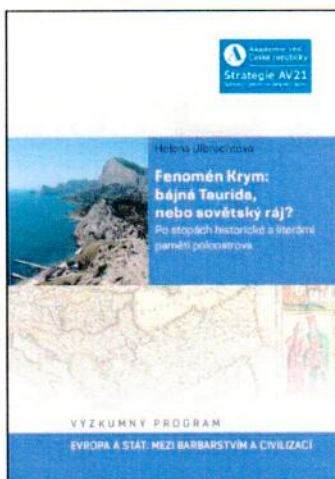
OLŠOVSKÝ Miroslav: **Anarchie a evidence. Esej o psaní a vidění.** Praha: Academia / Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020, Práce Slovanského ústavu, Nová řada, sv. 46. 265 s., ISBN 978-80-200-3039-9, ISBN 978-80-86420-64-6.

Kniha se zabývá projevem psaní v moderní literatuře, především v tvorbě Gombrowicze a Nabokova, ale také Babela, Becketta, Bělého, Čechova, Kafky, Pilňaka anebo Prousta. Pro moderní literaturu není charakteristické dílo, ale proces psaní, který tvar díla rozkládá. V tomto smyslu se psaní projevuje jako anarchie. Psaní však zanechává stopu a způsobuje, že stále máme před očima to, co chce být sděleno. A v tomto smyslu je psaní evidentní.

ČERMÁK Václav: **Hlaholské písemnictví v Čechách doby lucemburské.** Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020, Práce Slovanského ústavu AV ČR. Nová řada, sv. 52. 332 s., ISBN 978-80-86420-75-2.

Publikace představuje první syntetické zpracování dějin hlaholského písemnictví v pražském klášteře Na Slovanech za vlády Karla IV. a Václava IV. Hlavním cílem práce je filologická analýza dosud opomíjených hlaholských pramenů v církevní slovanštině. Pozornost je věnována rovněž staročeským hlaholským textům, zprávám dokumentujícím činnost této instituce do poloviny 15. století, ale i kulturním a literárním vazbám českých zemí s Chorvatskem. Kniha obsahuje vydání všech hlaholských církevněslovanských rukopisných zlomků 14. a 15. století na území České republiky.

ULBRECHTOVÁ Helena: **Fenomén Krym: bájná Taurida, nebo sovětský ráj? Po stopách historické a literární paměti poloostrova.** Praha: SSČ AV ČR, v. v. i., 2020. Edice Strategie AV21 (Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací.). 118 s., ISBN 978-80-200-3227-0.

Cílem publikace je ukázat Krymský poloostrov jako multikulturní prostor, na jehož území se od antiky až do konce 18. století vystřídala řada etnických skupin různých konfesí. Popularizačně koncipovaná monografie přináší stručný přehled dějin Krymu od prvních zmínek až do současnosti. Pozornost je rovněž věnována literárním modelům Krymu a jejich proměnám v ruské literatuře od konce 18. století až do dnešních dnů.

ČERNÝ Marcel – NIŠEVA Božana (edd.): **Sounáležitost a soudržnost k vzájemnému pozná(vá)ní. Sondy z kulturních vztahů mezi Čechy a Bulhary do vzniku ČSR.** Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020. Práce Slovanského ústavu AV ČR, Nová řada, sv. 47. ISBN 978-80-86420-66-0.

Kniha je věnována různým literárněvědným a historickým aspektům česko-bulharských kulturních styků od počátku 19. století do roku 1918. Z obsahového hlediska se pozornost zaměřuje na českou recepci bulharské literatury a tematizaci bulharství v česky psaných uměleckých textech. Další dva tematické okruhy se soustřeďují na česko-bulharskou spolupráci ve vzdělávání a politice v 19. století, jakož i na problematiku českého vnímání bulharského osvobozenického patosu v období těsně před obnovením nezávislého Bulharska (1878). Publikace je společným výstupem českých a bulharských odborníků.

ŠLAUFOVÁ Eva – SKWARSKA Karolína (edd.): **Proměny české slavistiky po roce 1989.** Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020. ISBN 978-80-86420-68-4.

Soubor téměř třiceti studií se pokouší zmapovat vývoj slavistických oborů na jednotlivých pracovištích v České republice po roce 1989. Jednotlivé studie nejčastěji popisují stručný stav oboru po přelomovém roce 1989 a soustřeďují se na vývojové tendence slavistických výzkumů do současnosti. Pozornost je věnována také formování nových univerzitních i neuniverzitních pracovišť, např. na FF Univerzity Palackého, Ostravské univerzitě, Univerzitě Pardubice. Několik studií rozebírá otázku znovuoobnovování Slovanského ústavu AV ČR a vývoj jeho oborového směřování v synchronní i diachronní filologické perspektivě.

Zpřístupněné a dokončené databáze

PILÁT, Štefan (hl. red.) et al. **Elektronický slovník jazyka staroslověnského. GORAZD: Digitální portál staroslověnštiny** [online]. Praha: Slovanský ústav AV ČR, 2020 [cit. 2020-12-01].

Dostupné z: <http://gorazd.org/?q=cs/node/20>

Výsledek představuje realizaci hlavního cíle projektu „GORAZD: Digitální portál staroslověnštiny (NAKI II, 2016-2020)“, kterým byla digitalizace a on-line zpřístupnění monumentálního Slovníku jazyka staroslověnského. Ten zachycuje úplnou slovní zásobu staroslověnštiny cyrilometodějského období včetně mladších opisů a církevněslovanských

památek českého původu. Hesla byla zrevidována, doplněna anglickými překlady a doklady z nově nalezených památek.

Digitální portál staroslověnštiny Vyhledávání 275 Řecko-staroslověnský ... Přihlásit

Řecko-staroslověnský index [66/90] Z vyhledaných: ↶ ↷ f

βαρύς adj

ΒΕΛΗΚΤ Supr 390:9

ΤΑΖΗΚΤ Zogr^b Mar As Vat Ostr **M23:4** Zogr^b Mar **M23:23**; Sin Pog Bon Lob Par **Ps34:18 37:5**; Euch 76a11/ **Ps37:5** 91a18 97a25; Cloz 10a4 11b36 Supr 49:23 52:17 146:5 399:10; Christ Ochr Slepč Mak Šiš **A20:9** (var ad βαθύς); Christ Slepč Šiš **2C10:10 1J5:3** Christ Mak Šiš **A20:29** Christ **A25:7**; Zach Lobk **Sap2:14**; Nom 32b9 46b23

ἥχος βαρύς

ΓΛΑСТ **ῒ** Ochr 49a20 65a15 70a15 71a14 71b14 75b16 79a15 84b15 87a17 88b7 90a10 92a14 99a8 100a6 100b5 Slepč 124a14 103a6 104b19 105b1 Slepč-Plov 8a28 Slepč-Srezn 1a9 Mak 24b4 71b10 73a2 74a19.22 75a18 83b14 85b9

[ΓΛΑСТ ᾿] Mak 67b14

ΓΛΑСТ ΤΑΖΗΚΤ En 14b13 39b7 Mak 62a11

SAVICKÝ, N. – KREJČÍŘOVÁ, I. – SÁDLÍKOVÁ, M. – ŠIŠKOVÁ, R. – ŠLAUFOVÁ, E. – CÍROVÁ, A. – TUČKOVÁ, Z. – LUKIN, D.: **Velký česko-ruský slovník**, 3. část, **P–Ř**, 4. část, **S–U**. Praha: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2020.

Dostupné z: http://slovník.slu.cas.cz/slovník/main/index_crs.html

V roce 2020 byly veřejnosti zpřístupněny další dva úseky slovníku (P–Ř, S–U). Celkem je nyní v elektronické podobě k dispozici téměř 110 000 hesel. Elektronická verze po technické stránce navazuje na dokončenou Rusko-českou elektronickou slovníkovou databázi a umožňuje také vyhledávání specifických skupin slov (např. terminologie, deminutiva apod.). Funkční je též aplikace pro mobilní telefony.

Tento slovník je digitalizovanou podobou díla, které vznikalo od 70. do počátku 90. let 20. století, a je jedním z největších překladových slovníků.

První dva úseky slovníku získaly čestné uznání v soutěži Jednoty tlumočnicků a překladatelů Slovník roku 2020.

Práce na projektu je podporována z programu Strategie AV21 – Paměť v digitálním věku.

Bibliografický soupis významnějších prací zaměstnanců SLÚ za rok 2020 (kapitoly v monografiích, studie v časopisech a sbornících)

BRANKATSCHK, K. – KOCKOVÁ, J.: Main Slavonic predicates with the root -gnev-. A corpus-based comparison of Russian, Czech, and Sorbian. In: Gutiérrez Rubio, E. (ed.), *Contributions to the 22nd annual scientific conference of the Association of Slavists (Polyslav)*. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2020, s. 36–45. ISBN 978-3-447-11405-9. ISSN 2363-8605.

BRANKATSCHK, K.: Valence predikátů z oblasti HNĚV v hornolůžické srbštině. *Prace Filologiczne*. 75, 2020, s. 71–93. ISSN 0138-0567.

ČAJKA, F.: Kritická edice latinských paralel k českocírkevněslovanským Besédám na evangelia papeže Řehoře Velikého. *Slavica Slovaca*. 55, 2020, s. 473–478. ISSN 0037-6787.

ČAJKA, F.: Latinský rukopis A CXXX a jeho význam pro studium českocírkevněslovanského překladu Čtyřiceti homilií na evangelia (Besědy na evangelije). *Konštantínove listy*. 13, 2020, s. 28–43. ISSN 1337-8740.

ČERMÁK, V.: Charvátskohlaholské rukopisné zlomky a jejich význam pro česko-polské kulturní vztahy ve 14. a 15. století. In: Bogoczová, I. (ed.), *Area Slavica. Jazyk na hranici – hranice v jazyku*. 3. Ostrava: Ostravská univerzita, 2020, s. 9–16. ISBN 978-80-7599-180-5.

ČERMÁK, V.: Staroslovanské a církevněslovanské památky v rukopisném fondu knihovny Metropolitní kapituly u sv. Víta na Pražském hradě. In: Halata, M. (ed.), *Hradu a obci. Sto let Archivu Pražského hradu. 1920–2020*. Praha: Scriptorium, 2020, s. 105–114. ISBN 978-80-7649-002-4.

ČERNÝ, M.: Boris Jocov a Čechy (Nad první reprezentativní bibliografií popraveného bulharského bohemisty a slavisty). *Studia Ethnologica Pragensia*. 2, 2020, s. 49–83. ISSN 1803-9812.

JANČÁRKOVÁ, J. – GAGEN, S.: Fakt, princip, zakon. K voprosu o naučnom metode N. P. Kondakova. *Byzantinoslavica*. 78, 2020, s. 301–308. ISSN 0007-7712.

JANČÁRKOVÁ, J.: Proizvedenija V. D. Polenova v češskich sobranijach. In: *Archip Kuindži i jeho rol' v razvitiji chudožestvennogo processa v XX veke. Il'ja Repin v kontekste ruskogo i jevropskogo iskusstva. Vasilij Dmitrijevič Polenov i ruskaja chudožestvennaja kul'tura vtoroj poloviny XIX – pervych desjatiletij XX veka. Materijaly naučnych konferencij*. Moskva: Gosudarstvennaja Tret'jakovskaja galereja, 2020, s. 607–617. ISBN 978-5-89580-304-2.

JANČÁRKOVÁ, J.: Vasilij Levi i Ilja Repin. Vystavki ruskogo iskusstva 1920-ch – 1930-ch godov v Českoslovakii. In: *Archip Kuindži i jeho rol' v razvitiji chudožestvennogo processa v XX veke. Il'ja Repin v kontekste ruskogo i jevropskogo iskusstva. Vasilij Dmitrijevič Polenov i ruskaja chudožestvennaja kul'tura vtoroj poloviny XIX – pervych desjatiletij XX veka. Materijaly naučnych konferencij*. Moskva: Gosudarstvennaja Tret'jakovskaja galereja, 2020, s. 301–317. Naučnyje konferenciji, kruglyje stoly, simpoziumy. ISBN 978-5-89580-304-2.

JANČÁRKOVÁ, J. - GAGEN, S.: Russkaja emigracija: problemy izučeniija. In: Černajev, V. Ju. (ed.), *Nansenovskije čtenija*. Sankt-Peterburg: 2020, s. 591–612. ISBN 978-5-905042-86-7.

JANKOWIAK, M.: Mezy pražyvannja belarusaŭ na latvijskich zemljach pač. XX st. u sviatle ekspedycyi Jaŭchima Karskaha 1903 h. Latyšŭ i belorusy. *Vmeste skvoz' veka*. 9, 2020, s. 73–82. ISSN 2312-2188.

JANKOWIAK, M.: Polonizmy leksykalne w gwarach białoruskich północno-wschodniej Polski. In: Bogoczová, I. (ed.), *Area Slavica. Jazyk na hranici – hranice v jazyku*. 3. Ostrava: Ostravská univerzita, 2020, s. 141–150. ISBN 978-80-7599-180-5.

JANKOWIAK, M.: Tradycijnaja medycyna va ŭspaminach belaruskamoŭnych žycharoŭ vesak paŭdneva-ŭschodnjaj Latvii. *Belaruski fal'klor. Materyjaly i dasledavanni*. 7, 2020, s. 394–408. ISSN 2411-2763.

KNOLL, V.: */In-'βit-a/ v.ditr. « prier (qn) de venir en un lieu ou de prendre part à (qch.), agir sur (qn) pour qu'(il) fasse (qch.) ». In: *Dictionnaire Étymologique Roman (DÉRom). Entre idioroman et protoroman*. 3. Berlin: De Gruyter, 2020, s. 340–344. Beihefte zur Zeitschrift für romanische Philologie, 443. ISBN 978-3-11-065282-6.

KNOLL, V.: */kon'βit-a-/ v.ditr. « prier (qn) de venir en un lieu ou de prendre part à (qch.) ». In: *Dictionnaire Étymologique Roman (DÉRom). Entre idioroman et protoroman*. 3. Berlin: De Gruyter, 2020, s. 355–357. Beihefte zur Zeitschrift für romanische Philologie, 443. ISBN 978-3-11-065282-6.

MIKULECKÝ, J.: Srpen 1968 a bulharská literatura. *Studia Ethnologica Pragensia*. 2, 2020, s. 13–24. ISSN 1803-9812.

NIŠEVA, B.: Odvozená slova v českých a bulharských slovnících neologizmů. In: Lukašanec, A. A. (ed.), *Slavjanskaja deryvatahrafija*. Minsk: Prava i ekanomika, 2020, s. 256–267. ISBN 978-985-552-926-3.

OLŠOVSKÝ, M.: Světy a ostrovy v díle Gustawa Herlinga-Grudzińskiego a Bruna Schulze. In: Hrabal, J. (ed.), *Ostrov v literaturách a kulturách střední Evropy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2020, s. 163–174. ISBN 978-80-88278-55-9.

ULBRECHT, S.: Reisen ins Gebirge. Heinrich Heines Aus der Harzreise (1824) und Aleksandr Puškins Stichi, sočinennye vo vremja putešestvija (1829) (1836). In: Görbert, J., Immer, N. (edd.), *Ambulante Poesie: Explorationen deutschsprachiger Reiselyrik seit dem 18. Jahrhundert*. Berlin: J. B. Metzler, 2020, s. 157–178. ISBN 978-3-476-05115-8.

ULBRECHTOVÁ, H.: Dekonstrukce a rekonstrukce gnosticizmu v moderní literatuře. Susan Taubes: *Divorcing* (1969) a Maria Rybakova: *Anna Grom i jeje prizrak* (1999). In: *Studia Humanitatis – Ars Hermeneutica: Metodologie a theurgie hermeneutické interpretace*. 8. Ostrava: Ostravská univerzita, 2020, s. 159–177. ISBN 978-80-7599-211-6.

ULBRECHTOVÁ, H.: Kontinuita ruských dějin – dvě anexe Krymského poloostrova a jejich reflexe v literárních a publicistických textech. *Slovanský přehled*. 106, 2020, s. 465–500. ISSN 0037-6922.

VAŠÍČEK, M.: Lexikální polonismy v rusínských nářečích na severu Spiše. In: Bogoczová, I. (ed.), *Area Slavica. Jazyk na hranici – hranice v jazyku*. 3. Ostrava: Ostravská univerzita, 2020, s. 151–161. ISBN 978-80-7599-180-5.

VAŠÍČEK, M.: Názvy částí vozu a koňského zápřahu v nářečích Rusínů východního Slovenska. In: Žeňuchová, K. (ed.), *Etnolingvistický výskum na Slovensku. Súčasný stav a perspektívy*. Bratislava: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, 2020, s. 97–114. ISBN 978-80-89489-47-3.

VAŠÍČEK, M. – VAŠÍČKOVÁ, D.: Ustálená přirovnání se zvířecím komponentem v Lexikální databázi jihokarpatských nářečí z materiálů I. Paňkevyče. *Naukovyj visnyk Užhorods'koho nacional'noho universytetu*. 44/2, 2020, s. 68–77. ISSN 2663-6840.

ZELENKOVÁ, A.: Folkloristické a etnologické výskumy podporované „Sborom pro výzkum Slovenska a Podkarpatské Rusi“ v Praze v mezivojnovom období. *Slovenský národopis*. 68, 2020, s. 84–98. ISSN 1335-1303.

ZELENKOVÁ, A.: Hry Franka Wollmana na scéně Slovenského národného divadla v dvadsiatych rokoch 20. storočia. *Slovenské divadlo*. 68, 2020, s. 297–309. ISSN 0037-699X.

ZELENKOVÁ, A. – GBÚR, J.: Hviezdoslavove neznáme slovenské a maďarské prvotiny z rodinného archívu Alberta Pražáka. *Slovenská literatúra*. 67, 2020, s. 478–495. ISSN 0037-6973.

ZELENKOVÁ, A.: Tatarkove Navrávačky – manuskriptologické poznámky k procesu písania. In: Bojničanová, R., Šimončíková-Heribanová, T. (edd.), *Komplexnosť tvorivosti*. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2020, s. 321–333. ISBN 978-80-224-1837-9.

ZELENKOVÁ, A.: The intertextual aspect of the Faustian theme in 19th-century Slovak and Czech literature: Jonáš Záborský, Šebestián Hněvkovský, and the categories of „national“ vs. „world“. *World Literature Studies*. 12/4, 2020, s. 45–58. ISSN 1337-9275.

Vědecké konference a workshopy s mezinárodní účastí

Pracoviště ve spolupráci s Českou společností pro slavistická, balkanistická a byzantologická studia a Historickým ústavem AV ČR připravilo na říjen 2020 mezinárodní vědeckou konferenci pod názvem „Ne-svoboda, despocie a totalitarismus v kultuře a v kulturních dějinách“.

Z důvodů pandemických opatření byla sice konference přesunuta na podzim roku 2021, připravený soubor resumé byl však v roce 2020 publikován.

Popularizační a vzdělávací akce

Akce	Pořadatel	Popis činnosti
1. 7. slovanský sborník (texty pro nejmenší čtenáře)	Základní škola Václava Havla, Poděbrady	Záštita SLÚ AV ČR, v. v. i., nad eTwinningovým projektem psaní dramatu ve slovanských jazycích, který uspořádala ZŠ Václava Havla (Poděbrady) ve spolupráci se ZŠ Ľ. Podjavorinskej (Bzince pod Javorinou, Slovensko).
2. Svatý Václav ve světle nejstarších legend	Arcibiskupské gymnázium v Praze	Přednáška a workshop pro studenty Arcibiskupského gymnázia v Praze, které se uskutečnily 24. 1. 2020.

3. Rozhovor v Lidových novinách	Lidové noviny	Léčící šeptuni přestanou našeptávat už za pár let. Rozhovor o dialektologických expedicích v Lotyšsku (M. Jankowiak). Lidové noviny. 20. 2. 2020, s. 4.
4. Témata podle Libora Dvořáka	Český rozhlas, stanice Plus	Rozhovor s M. Olšovským o jeho knize "Anarchie a evidence. Esej o psaní a vidění". Vysíláno: 27. 7. 2020
5. Přednáška „Krymská nota v tvorbě Lesji Ukrajinky a Zinajidy Tulub: Krym jako mnohovrstevnatý literární topos“	Slovanský ústav AV ČR / Česká společnost pro slavistická, balkanistická a byzantologická studia / Velvyslanectví Ukrajiny v ČR	Prezentace projektu „Krym jako křižovatka kulturní paměti“ v rámci Strategie AV21 – Evropa a stát. Mezi barbarstvím a civilizací.
6. Vzpomínkový pořad „Osudy Vladimíra Vavříčka“	Český rozhlas, stanice Vltava	Pětidílné vyprávění o životě a vědeckém působení PhDr. Vladimíra Vavříčka, CSc. Vysíláno ve dnech 13.–17. 1. 2020.
7. Týden vědy a techniky 2020	Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.; SLÚ AV ČR, v. v. i.	Přednáška P. Gkantziou Drápelové na téma: Justinánský mor: historický zlom, anebo jen jedna běžná katastrofa?
8. Veletrh vědy 2020 (virtuální)	Akademie věd ČR	Prezentace SLÚ AV ČR na stránkách virtuálního Veletrhu vědy. http://veletrhvedy.cz/cz/vystavovatele/slovansky-ustav-av-cr/
9. Mladí bulharisté uvádějí	Bulharský kulturní institut Praha; SLÚ AV ČR, v. v. i.; Ústav jihoslovanských a balkanistických studií FF UK	Prezentace projektu J. Mikuleckého: Samizdat a jeho role v bulharské neoficiální literatuře před rokem 1989

Mezinárodní spolupráce

Prioritní témata v rámci meziakademické dohody

1. Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Bratislava: Language and culture under the Carpathians in terms of current Slovak-Czech research (2018–2021)
2. Lotyšská akademie věd LZA, Riga: Latvian-West Slavic linguistic and cultural connections: past, present, perspectives (2019–2021)
3. Běloruská akademie věd NASB, Minsk: Belarusian-West Slavic linguistic and cultural connections: past, present, perspectives (2020–2022)

Projekty v rámci mezinárodních programů

1. Název zastřešující organizace (zkratka): Union Académique Internationale
Název programu: Greek-Old Church Slavonic Lexicon-Index, No. 76
Název projektu: **Řecko-staroslověnský slovník-index**
Koordinátor/řešitel: Akademie věd ČR/Slovanský ústav/Václav Čermák
Počet spoluřešitelů: 5
Účastnické státy: ČR, Rusko, Německo, Bulharsko

Mezinárodní smlouvy o spolupráci

- Centrum vědeckého výzkumu Slovinské akademie věd a umění ZRC SAZU, Lublaň: Česko-slovinská lexikologie a lexikografie (2019–2021)
- Cyrilometodějské výzkumné centrum při Bulharské akademii věd, Sofie: spolupráce v oboru paleoslovenistiky (2016–2020)
- Filozofická fakulta Univerzity v Lublani: projekt „Evropa – střední Evropa – Rakousko. Periférie a minority u Karla–Markuse Gausse“ (2020–2022)
- Institut slavistiky Ruské akademie věd, Moskva: Výzkum staroslověnské slovní zásoby; paleografické a kodikologické výzkumy (2018–2020)
- Slovanský seminář Univerzity Alberta Ludwiga, Freiburg: obecná smlouva o spolupráci a dohoda o poskytnutí materiálu pro „Corpus of Spoken Rusyn“ (2020–2024)
- Staroslověnský institut, Záhřeb: Staroslověnská a církevněslovanská lexikografie; Chorvatsko-české literární vztahy ve středověku a raném novověku (2018–2020)
- Ústav jazyků a literatur, Univerzita v Göteborgu: projekt „Evropa – střední Evropa – Rakousko. Periférie a minority u Karla Markuse Gausse“ (2020–2022)
- Ústav ukrajinského jazyka Ukrajinské národní akademie věd, Kyjev: zpracování lexikografického materiálu I. Paňkevych a M. A. Hrycaka (2016–2022)
- Užhorodská státní univerzita, Užhorod: rozvoj spolupráce v oblasti lingvistiky a literární vědy (2017–2021)

Významnější hosté SLÚ ze zahraničí

Vzhledem k mimořádným epidemiologickým opatřením byly omezeny návštěvy zahraničních hostů.

V roce 2020 navštívila pracoviště pouze doc. Larissa Cybenko z Vídeňské univerzity, která měla 10. února 2020 veřejnou přednášku na téma „Krymská nota v tvorbě ukrajinských spisovatelek Lesji Ukrajinky a Zinaidy Tulub: Krym jako mnohvrstevnatý literární topos“.

Podíl na pedagogické činnosti

	Letní semestr 2019/2020			Zimní semestr 2020/2021		
Celkový počet odpřednášených hodin na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	110	88	0	110	130	0
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v bakalářských programech	3	2	0	3	2	0
Počet semestrálních cyklů přednášek/seminářů/cvičení v magisterských programech	5	4	0	6	3	0
Počet pracovníků ústavu působících na VŠ v programech bakalářských/magisterských/doktorských	6	9	6	6	9	6

Účast na životě vědecké obce v roce 2020

- 3 členství ve vědeckých radách (Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna v Praze, FF Univerzity v Ostravě, Vědecká rada AV ČR)
- 1 členství v Radě instituce (Rada Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i.)
- 14 členství v orgánech mezinárodních vědeckých organizací (společnosti, komitěty)
- 24 členství v redakcích mezinárodních vědeckých časopisů
- 1 členství v Ediční radě AV ČR

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Slovanskému ústavu se podařilo v posledních třech letech postupně zrekonstruovat prostory ve třetím a čtvrtém patře budovy Valentinská 91/1, Praha 1. K původně pronajatému jednomu bytu tak postupně přibýly další jednotky a nebytové prostory. V současné době jsou nájemci dvě akademická pracoviště, dvě resp. tři zahraniční vědecké instituce a stipendista SLÚ (Fellowship JEP). Výnosy z nájmu jsou využívány na opravy a údržbu domu a jako finanční podpora hlavní činnosti.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce 2020 neproběhly žádné kontroly a nebyly zjištěny nedostatky v hospodaření pracoviště.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj (údaje v tisících Kč)

Finanční zabezpečení v roce 2020 v tis. Kč

Neinvestiční prostředky:

Dotace a výnosy:

Institucionální prostředky	23 040
- podpora VO	18 228
- dotace na činnost	4 812
z toho: - mzdová podpora postdoktorandů	867
- Fellowship J. E. Purkyně	1 050
- Strategie AV21	1 495
- podpora kmenových zaměstnanců	818
- Fellowship J. Dobrovského	68
- odměny členů DR	120

- podpora vydavatelské činnosti	394
Mimorozpočtové prostředky	4 218
- Ministerstvo kultury ČR	4 218
Tržby a ostatní výnosy	2 456
- tržby z prodeje publikací a časopisů	280
- tržby z prodeje služeb	118
- zúčtování Fondu účelově určených prostředků	119
- zúčtování poměrné části odpisů	879
- nájemné z bytů	1 055
- ostatní příjmy a výnosy	5
Celkem	29 714

Náklady:	
Institucionální	24 636
Mimorozpočtové	4 218
Náklady na provoz a pronájem bytů	400
Celkem	29 254

Hospodářský výsledek:	460
------------------------------	------------

Investiční prostředky:

Dotace:	
Institucionální prostředky	727
- podpora VO	727
Celkem	727

Náklady:	
Institucionální	727
- doplnění výpočetní techniky	49
- nákup licence EIS	121
- vybudování mřížového zádveří	415
- instalace v rekonstruovaných bytech	142
<i>(dokončení slaboproudých a rozšíření silnoproudých rozvodů)</i>	
Celkem	727

Osobní náklady

Stav pracovníků v roce 2020:

Fyzický počet pracovníků k poslednímu dni roku	34
Přepočtený počet zaměstnanců	29,67

Mzdy a odměny*přepočtený
počet zam.***Institucionální prostředky**

Z toho: - statutární orgán	1 267	1,00
- stipendium J. E. Purkyně	774	1,00
- podpora postdoktorandů	638	1,50
- zaměstnanci věd. odd. (VŠ)	7 414	15,92
- knihovna	586	2,30
- vedení ústavu, sekretariát	769	1,35
- THS, provoz domu	1 472	2,80
- odměna za funkci v radě	200	

Mimorozpočtové prostředky

- projekt MK ČR NAKI (řešitelský tým)	1 698	3,80
---------------------------------------	-------	------

Celkem**14 818 29,67****OON****Institucionální prostředky**

- odborná externí spolupráce	1 309
- provoz domu a ústavu	252

Mimorozpočtové prostředky

- projekt MK ČR NAKI	482
----------------------	-----

Celkem**2 043****VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště**

Vývoj činnosti pracoviště v roce 2021 a v následujících letech bude vycházet z výsledků hodnocení výzkumných pracovišť za léta 2015–2019. Badatelská činnost bude probíhat i nadále ve třech odděleních, kde však může docházet k vytváření týmů v souvislosti s řešením konkrétního tématu, a to v samotném oddělení, nebo naopak napříč odděleními. Týmové úkoly, které budou řešeny v SLÚ nebo ve spolupráci s dalšími akademickými pracovišti, jsou prioritou pro nadcházející období. Vedení pracoviště je v tomto záměru limitováno personální poddimenzovaností ve všech odděleních ústavu. Důležitým cílem je proto navýšení počtu vědeckých, odborných i technicko-administrativních pracovníků. Zdroje pro toto personální posílení vidí vedení pracoviště jak ve vlastním institucionálním rozpočtu, tak v projektech vyhlašovaných AV ČR (PPLZ, Lumina quaeruntur), grantech GAČR a projektech dalších poskytovatelů včetně zahraničních.

Ředitel pracoviště projednává výzkumné, personální i organizační otázky na pravidelných poradách se svými zástupkyněmi a vedoucími oddělení, přihlíží k podnětům a připomínkám Rady SLÚ a Dozorčí rady. SLÚ udržuje kontakty s širší vědeckou obcí v tuzemsku i zahraničí.

SLÚ bude i nadále vydávat tři vědecké cizojazyčné časopisy Slavia (4× ročně), Byzantinoslavica (1–2× ročně) a Germanoslavica (2× ročně).

V roce 2020 byl úspěšně ukončen pětiletý projekt NAKI II, „GORAZD: Digitální portál staroslověnštiny.“ Ústav podává ročně 4–5 návrhů projektů do GAČR a dalších agentur, ale konkurence je velká a úspěšnost malá. Od roku 2021 je řešen na pracovišti pouze jeden grant GAČR (1,0 úvazku). Hlavním finančním zdrojem SLÚ bude vždy institucionální dotace od zřizovatele. Prostředky, které ústav získává z nájmu, využívá k financování provozu domu i výzkumných úkolů pracoviště.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Slovanský ústav neprovádí vzhledem k zaměření své výzkumné činnosti žádné aktivity v oblasti ochrany životního prostředí, jeho zaměstnanci však dle možností pracoviště dodržují ekologické zásady ve vztahu k životnímu prostředí.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

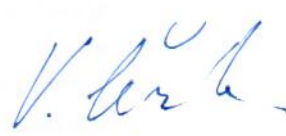
Pracovněprávní vztahy v SLÚ se řídí obecně platnými právními předpisy a Kolektivní smlouvou uzavřenou od 1. 1. 2013 s platností na dobu neurčitou, dále pak vnitřními předpisy a směrnicemi (Informace k pracovnímu poměru, Pracovní řád, Organizační řád, Vnitřní předpis o dovolené a jejím čerpání, Vnitřní předpis o pracovních cestách, Interní směrnice o projektové organizaci činnosti VaVal, Interní směrnice o nakládání s výsledky činnosti VaVal, Interní směrnice pro publikování vědeckých výsledků výzkumnými pracovníky SLÚ AV ČR, v. v. i., Kariérní řád a Vnitřní mzdový předpis).

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Z Výroční zprávy SLÚ AV ČR, v. v. i., o činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím ve znění pozdějších předpisů (přístupné na webových stránkách SLÚ) vyplývá, že v období od 1. 1. – 31. 12. 2020 nebyla evidována žádná žádost o poskytnutí informací ani žádné odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí.

Razítko

Slovanský ústav AV ČR, v. v.
Valentinská 91/1
110 00 Praha 1
IČ 68378017

podpis ředitele SLÚ AV ČR, v. v. i.

V návaznosti na nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR) a dalších právních předpisů jsou ve „Výroční zprávě o činnosti a hospodaření za rok 2020“ Slovanského ústavu AV ČR, v. v. i., zveřejněny osobní údaje členů jednotlivých orgánů pracoviště dle § 30 odst. 4 písm. a) zákona č. 340/2005 Sb. Osobní údaje dalších osob jsou v této výroční zprávě zveřejňovány v oprávněném zájmu Slovanského ústavu AV ČR, v. v. i., a slouží k propagaci výsledků pracoviště za účelem informování veřejnosti.

Ing. Karel Heteš, auditor, osvědčení č. 1369

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pro zřizovatele instituce Slovanský ústav AV ČR, v.v.i.
Praha 1, Valentinská 1/91, IČ 68378017

Zpráva o auditu účetní závěrky

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky instituce Slovanský ústav AV ČR, v.v.i. („Instituce“), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2020, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2020 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o instituci Slovanský ústav AV ČR, v.v.i. jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv instituce Slovanský ústav AV ČR, v.v.i. k 31. 12. 2020 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2020 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Instituci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán Instituce.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních)

ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Instituci, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržení ostatních informací žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Instituce odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol představenstvem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Instituce relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.

- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Instituce uvedl v příloze účetní závěrky.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Datum vydání zprávy
V Praze dne 27. 5. 2021

Jméno auditora a číslo oprávnění o zápisu do seznamu auditorů
Nezávislý auditor ing. Karel Heteš
Praha 4, Pertoldova 3329

Evidenční č. 1369

Přílohy:

Účetní závěrka k 31. 12. 2020

1. Rozvaha
2. Výkaz zisku a ztráty
3. Příloha v účetní závěrce

Výroční zpráva k 31. 12. 2020

Rozvaha

IČO

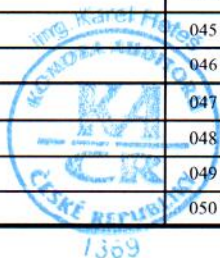
Sestaveno k 31.12.2020

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

68378017

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2020	k 31.12.2020
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	56,132	55,652
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	326	318
A.I.1	1.Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	003		
A.I.2	2.Software	004	140	259
A.I.3	3.Ocenitelná práva	005		
A.I.4	4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	186	58
A.I.5	5.Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	007		
A.I.6	6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008		
A.I.7	7.Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	009		
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	72,068	70,135
A.II.1	1.Pozemky	011	19,799	19,799
A.II.2	2.Umělecká díla, předměty a sbírky	012		
A.II.3	3.Stavby	013	39,925	40,481
A.II.4	4.Hmotné movité věci a jejich soubory	014	11,238	8,911
A.II.5	5.Pěstitelské celky trvalých porostů	015		
A.II.6	6.Dospělá zvířata a jejich skupiny	016		
A.II.7	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	1,106	943
A.II.8	8.Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	018		
A.II.9	9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019		
A.II.10	10.Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	020		
A.III	III.Dlouhodobý finanční majetek celkem	021		
A.III.1	1.Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	022		
A.III.2	2.Podíly - podstatný vliv	023		
A.III.3	3.Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	024		
A.III.4	4.Zápůjčky organizačním složkám	025		
A.III.5	5.Ostatní dlouhodobé zápůjčky	026		
A.III.6	6.Ostatní dlouhodobý finanční majetek	027		
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-16,262	-14,800
A.IV.1	1.Oprávký k nehmot. výsl. výzkumu a vývoje	029		
A.IV.2	2.Oprávký k softwaru	030	-140	-138
A.IV.3	3.Oprávký k ocenitelným právům	031		
A.IV.4	4.Oprávký k DDNM	032	-186	-58
A.IV.5	5.Oprávký k ostatnímu DNM	033		
A.IV.6	6.Oprávký ke stavbám	034	-5,371	-6,057
A.IV.7	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věcí	035	-9,459	-7,603
A.IV.8	8.Oprávký k pěstitelským celkům trvalých porostů	036		
A.IV.9	9.Oprávký k zákl. stádu a tažným zvířatům	037		
A.IV.10	10.Oprávký k DDHM	038	-1,106	-943
A.IV.11	11.Oprávký k ostatnímu DHM	039		
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	14,715	15,039
B.I	I.Zásoby celkem	041	456	478
B.I.1	1.Materiál na skladě	042		
B.I.2	2.Materiál na cestě	043		
B.I.3	3.Nedokončená výroba	044		
B.I.4	4.Polotovary vlastní výroby	045		
B.I.5	5.Výrobky	046		
B.I.6	6.Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	047		
B.I.7	7.Zboží na skladě a v prodejnách	048	456	478
B.I.8	8.Zboží na cestě	049		
B.I.9	9.Poskytnuté zálohy na zásoby	050		

Rozvaha

IČO
68378017

Sestaveno k 31.12.2020

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2020	k 31.12.2020
B.II	II.Pohledávky celkem	051	538	662
B.II.1	1.Odběratelé	052	124	177
B.II.2	2.Směnky k inkasu	053		
B.II.3	3.Pohledávky za eskontované cenné papíry	054		
B.II.4	4.Poskytnuté provozní zálohy	055	349	350
B.II.5	5.Ostatní pohledávky	056		
B.II.6	6.Pohledávky za zaměstnanci	057		
B.II.7	7.Pohledávky za institucemi SZ a VZP	058		
B.II.8	8.Daň z příjmů	059		
B.II.9	9.Ostatní přímé daně	060		
B.II.10	10.Daň z přidané hodnoty	061		
B.II.11	11.Ostatní daně a poplatky	062		
B.II.12	12.Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	063		
B.II.13	13.Nároky na dotace a ost. zúčtování ÚSC	064		
B.II.14	14.Pohledávky za společníky sdruženími ve společnosti	065		
B.II.15	15.Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	066		
B.II.16	16.Pohledávky z vydaných dluhopisů	067		
B.II.17	17.Jiné pohledávky	068		
B.II.18	18.Dohadné účty aktivní	069	65	136
B.II.19	19.Opravná položka k pohledávkám	070		
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	071	13,685	13,849
B.III.1	1.Peněžní prostředky v pokladně	072	85	43
B.III.2	2.Ceniny	073		
B.III.3	3.Peněžní prostředky na účtech	074	13,670	13,806
B.III.4	4.Majetkové cenné papíry k obchodování	075		
B.III.5	5.Dluhové cenné papíry k obchodování	076		
B.III.6	6.Ostatní cenné papíry	077		
B.III.7	7.Peníze na cestě	078	-70	
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem	079	36	50
B.IV.1	1.Náklady příštích období	080	36	50
B.IV.2	2.Příjmy příštích období	081		
	AKTIVA CELKEM	082	70,847	70,691

Rozvaha

IČO

Sestaveno k 31.12.2020

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

68378017

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2020	k 31.12.2020
A	A.Vlastní zdroje celkem	083	63,968	65,085
A.I	I.Jmění celkem	084	63,564	64,626
A.I.1	1.Vlastní jmění	085	56,132	55,652
A.I.2	2.Fondy	086	7,432	8,973
A.I.3	3.Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	087		
A.II	II.Výsledek hospodaření celkem	088	404	460
A.II.1	1.Účet výsledku hospodaření	089		460
A.II.2	2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	090	404	
A.II.3	3.Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	091		
B	B.Cizí zdroje celkem	092	6,878	5,606
B.I	I.Rezervy celkem	093		
B.I.1	1.Rezervy	094		
B.II	II.Dlouhodobé závazky celkem	095		
B.II.1	1.Dlouhodobé úvěry	096		
B.II.2	2.Vydané dluhopisy	097		
B.II.3	3.Závazky z pronájmu	098		
B.II.4	4.Přijaté dlouhodobé zálohy	099		
B.II.5	5.Dlouhodobé směnky k úhradě	100		
B.II.6	6.Dohadné účty pasivní	101		
B.II.7	7.Ostatní dlouhodobé závazky	102		
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem	103	6,878	5,606
B.III.1	1.Dodavatelé	104	2,697	554
B.III.2	2.Směnky k úhradě	105		
B.III.3	3.Přijaté zálohy	106	3	5
B.III.4	4.Ostatní závazky	107		
B.III.5	5.Zaměstnanci	108	1,879	2,346
B.III.6	6.Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	5	5
B.III.7	7.Závazky k institucím SZ a VZP	110	1,052	1,375
B.III.8	8.Daň z příjmů	111		
B.III.9	9.Ostatní přímé daně	112	436	578
B.III.10	10.Daň z přidané hodnoty	113		
B.III.11	11.Ostatní daně a poplatky	114		
B.III.12	12.Závazky ze vztahu k SR	115		
B.III.13	13.Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	116		
B.III.14	14.Závazky z upsaných nesplacených cen, papírů a podílů	117		
B.III.15	15.závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	118		
B.III.16	16.Závazky z pevných term. operací a opcí	119		
B.III.17	17.Jiné závazky	120	17	22
B.III.18	18.Krátkodobé úvěry	121		
B.III.19	19.Eskontní úvěry	122		
B.III.20	20.Vydané krátkodobé dluhopisy	123		
B.III.21	21.Vlastní dluhopisy	124		
B.III.22	22.Dohadné účty pasivní	125	788	721
B.III.23	23.Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	126		
B.IV	IV.Jiná pasiva celkem	127		
B.IV.1	1.Výdaje příštích období	128		
B.IV.2	2.Výnosy příštích období	129		
	PASIVA CELKEM	130	70,847	70,691

Razítko :

lovanský ústav AV ČR, v.v.
Valentinská 91/1
110 00 Praha 1
IČ 68376017

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :

Mgr. Václav Čermák, Ph.D.

Podpis odpovědné osoby :

Právní forma účetní jednotky : VVI

Osoba odpovědná za sestavení :

Mgr. Jana Šlechtová

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

Předmět podnikání : Věda a výzkum

Okamžik sestavení : 27. 5. 2021

Tisk: 05.05.2021 08:24:46 Mgr. Šlechtová Jana

10190/02182_RJ_EKUROPO (ROZVAHA VVI (od 2016...)) © BBM, rPIS 12.20

Výkaz zisku a ztráty

IČO

68378017

Od 01.01.2020 do 31.12.2020

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Hospodářská	Celkem
A	A. Náklady				
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	4,103	170	4,273
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	846	16	862
A.I.2	2. Prodané zboží	004	10		10
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	256	135	391
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	72		72
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	5		5
A.I.6	6. Ostatní služby	008	2,914	19	2,933
A.II	II. Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	009	-32		-32
A.II.7	7. Změny stavu zásob vlastní činnosti	010			
A.II.8	8. Aktivace materiálu, zboží a vnitřnorg. služeb	011	-32		-32
A.II.9	9. Aktivace dlouhodobého majetku	012			
A.III	III. Osobní náklady	013	22,588	212	22,799
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	16,983	157	17,140
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	5,121	53	5,174
A.III.11	12. Ostatní sociální pojištění	016			
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	483	2	485
A.III.14	14. Ostatní sociální náklady	018			
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	1		1
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	1		1
A.V	V. Ostatní náklady	021	988	18	1,006
A.V.16	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty a penále	022			
A.V.17	17. Odpisy nedobytné pohledávky	023			
A.V.18	18. Nákladové úroky	024			
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	2		2
A.V.20	20. Dary	026			
A.V.21	21. Manka a škody	027			
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	986	18	1,004
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	1,206		1,206
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	1,206		1,206
A.VI.24	24. Prodaný dlouhodobý majetek	031			
A.VI.25	25. Prodané cenné papíry a podíly	032			
A.VI.26	26. Prodaný materiál	033			
A.VI.27	27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	034			
A.VII	VII. Poskytnuté příspěvky	035			
A.VII.28	28. Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	036			
A.VIII	VIII. Daň z příjmů	037			
A.VIII.29	29. Daň z příjmů	038			
	Náklady celkem	039	28,854	400	29,254

Výkaz zisku a ztráty

Od 01.01.2020 do 31.12.2020

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve
znění pozdějších předpisů

IČO

68378017

(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Položka		Číslo řádku	Činnost		
Číslo	Název		Hlavní	Hospodářská	Celkem
B	B. Výnosy				
B.I	I. Provozní dotace	041	27,258		27,258
B.I.1	1. Provozní dotace	042	27,258		27,258
B.II	II. Přijaté příspěvky	043			
B.II.2	2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	044			
B.II.3	3. Přijaté příspěvky (dary)	045			
B.II.4	4. Přijaté členské příspěvky	046			
B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	397		397
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	1,004	1,055	2,059
B.IV.5	5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost.pokuty a penále	049			
B.IV.6	6. Platby za odepsané pohledávky	050			
B.IV.7	7. Výnosové úroky	051			
B.IV.8	8. Kurzové zisky	052	4		4
B.IV.9	9. Zúčtování fondů	053	119		119
B.IV.10	10. Jiné ostatní výnosy	054	881	1,055	1,936
B.V	V. Tržby z prodeje majetku	055			
B.V.11	11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehm. a hm. majetku	056			
B.V.12	12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	057			
B.V.13	13. Tržby z prodeje materiálů	058			
B.V.14	14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	059			
B.V.15	15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	060			
	Výnosy celkem	061	28,659	1,055	29,714
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062			
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	-195	655	460

Razítko :

Slovanský ústav AV ČR, v.v.i.
Valentinská 91/1
110 00 Praha 1
IC 68378017

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :

Mgr. Václav Čermák, Ph.D.

Podpis odpovědné osoby :

Právní forma účetní jednotky : VVI

Osoba odpovědná za sestavení :

Mgr. Jana Šlechtová

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

Předmět podnikání : věda a výzkum

Okamžik sestavení : 27. 5. 2021

Příloha v účetní závěrce ke dni 31. 12. 2020

Účetní jednotka: Slovanský ústav AV ČR, v. v. i. (SLÚ)
se sídlem: Valentinská 91/1, 110 00 Praha 1
právní forma: veřejná výzkumná instituce
IČO: 68378017

Zřizovatel: Akademie věd České republiky – organizační složka státu
IČO 60165171 se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20

Hlavní činnost: Předmětem hlavní činnosti SLÚ je vědecký výzkum v oblasti paleoslovenistiky a byzantologie, gramatický a lexikální výzkum současných slovanských jazyků, výzkum v oblasti dějin a teorie slovanských literatur založený na zpracování systematické slavistické bibliografie a výzkum v oblasti dějin slavistiky, včetně výzkumu činnosti ruské a ukrajinské emigrace v Československé republice. Svou činností SLÚ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Statutární orgán - ředitel: Mgr. Václav Čermák, Ph.D.

Rada pracoviště: předseda: doc. PhDr. Helena Ulbrechtová, Ph.D.
místopředseda: PhDr. Martin Steiner (FLÚ AV ČR, v. v. i.)
členové interní: PhDr. František Čajka, Ph.D.
Mgr. Martina Chromá, Ph.D.
PhDr. Karolína Skwarska, Ph.D.
členové externí: PhDr. Ilona Janyšková, CSc. (ÚJČ AV ČR, v. v. i.)
PhDr. Lukáš Babka (NK ČR - Slovanská knihovna)
tajemník: Mgr. Adriana Kokuňková

Dozorčí rada: předseda: prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc. (ÚČL AV ČR, v. v. i.)
místopředseda: PhDr. Štefan Pilát, Ph.D. (SLÚ AV ČR, v. v. i.)
členové: RNDr. Martin Bilej, DrSc. (MBÚ AV ČR, v. v. i.)
doc. Mgr. David Kalhous, Ph.D. (FF MU)
PhDr. Helena Karlíková, CSc. (ÚJČ AV ČR, v. v. i.)
tajemnice: Mgr. Dana Pilátová

Účetní období: 1. leden – 31. prosinec 2020

1. Použité obecné účetní zásady, účetní metody a jejich změny a odchylky

Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Při vedení účetnictví jsou používány účetní metody podle §32-§42 vyhlášky.

V účtovém rozvrhu si účetní jednotka stanoví uspořádání a obsah syntetických účtů v rámci účtových skupin směrné účtové osnovy, která je závazně stanovena zřizovatelem.

Účetní záznamy jsou zpracovány informačně ekonomickým systémem iFIS společnosti BBM, s.r.o. Písek, zpracování mzdového účetnictví zajišťuje mzdový systém Elanor Global Java Edition společnosti Elanor spol. s r.o.

Centrální zálohování dat je zajištěno zřizovatelem na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i. Účetní doklady v tištěné podobě jsou uloženy v archivu dokumentů THS v souladu se zákonem o účetnictví v objektu sídla účetní jednotky.

1.1. Oceňování majetku a závazků, odpisy

1.1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je při nákupu oceňován pořizovací cenou, která obsahuje cenu pořízení a náklady s pořízením související. Odpisy jsou stanoveny odpisovým plánem a jsou rovnoměrné.

Majetek vložený zřizovatelem je odepisován jako pořízený z vlastních zdrojů s tvorbou Fondu reprodukce majetku.

Ostatní hmotný a nehmotný majetek je pořízený z dotace (veřejných prostředků), a proto ho SLÚ odepisuje bez tvorby Fondu reprodukce majetku jako výsledkově indiferentní operaci (náklady = výnosy).

Dlouhodobý nehmotný majetek vytvořený vlastní činností nebo bezplatně získaný SLÚ k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.2. Dlouhodobý finanční majetek

Podíly a cenné papíry ústav k datu účetní závěrky SLÚ nevykazuje.

1.1.3. Zásoby

SLÚ k datu účetní závěrky vykazuje sklad časopisů a publikací. Časopisy a publikace vydané do roku 2014 byly do skladové evidence zařazeny v reprodukční ceně. Od roku 2015 je cena určována na základě vlastních nákladů.

1.1.4. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Pohledávky se rozdělují na krátkodobé (doba splatnosti do 12 měsíců včetně) a dlouhodobé (splatnost nad 12 měsíců), s tím, že krátkodobé jsou splatné do jednoho roku od rozvahového dne.

1.1.5. Krátkodobý finanční majetek

Krátkodobý finanční majetek je oceňován jmenovitými hodnotami. K datu účetní závěrky je tvořen zůstatky v pokladně, na běžných účtech a na účtu sociálního fondu. Bankovní účty jsou vedeny v Kč.

1.1.6. Závazky

Dlouhodobé i krátkodobé závazky se vykazují ve jmenovitých hodnotách.

1.2. Přepočet údajů v cizích měnách na českou měnu

Přepočet majetku, pohledávek a závazků v cizí měně na Kč během účetního období je prováděn kurzem ČNB ke dni vystavení pohledávky, resp. úhrady závazku. Ke konci účetního období jsou případné pohledávky a závazky přepočteny kurzem k poslednímu dni účetního období (31. 12. běžného roku) vyhlášeným ČNB.

1.3. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku

V roce 2020 nebyl výsledek hospodaření ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku.

1.4. Podstatné změny použitých účetních metod

Podstatné změny způsobů oceňování, odepisování ani postupů účtování oproti minulému účetnímu období nenastaly. Použité účetní metody odpovídají požadavkům Zákona o účetnictví.

2. Významné položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty

2.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Nemovitý majetek tvoří budovy, stavby a pozemky. Movitý majetek zahrnuje zejména výpočetní techniku a běžné kancelářské vybavení. Nehmotný majetek zahrnuje především software.

Jednotlivé položky dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v tis. Kč

Položky majetku	Pořizovací cena		Oprávk		Zůstatková cena		Přírůstky	Úbytky
	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Běžné období
Software (nad 60 tis. Kč)	259	140	-138	-140	121	0	121	2
Drobný DNM (7 – 60 tis. Kč)	58	186	-58	-186	0	0	0	128
Pozemky	19 799	19 799	0	0	19 799	19 799	0	0
Budovy a stavby	40 482	39 925	-6 056	-5 371	34 425	34 554	557	0
Hmotné movité věci a jejich soubory	8 911	11 238	-7 603	-9 459	1 308	1 779	49	2 376
Drobný DHM do 2006 (3 – 40 tis. Kč)	944	1 106	-944	-1 106	0	0	0	162
Celkem majetek	70 453	72 394	-14 799	-16 262	55 653	56 132	727	2 668
*) Drobný DHM od 2007 (3 – 40 tis. Kč)	3 149	3 119	-3 149	-3 119	0	0	239	209

*) Od roku 2007 je evidence drobného dlouhodobého hmotného majetku vedena na podrozvahových účtech.

2.2. Dlouhodobý finanční majetek

SLÚ k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.3. Dlouhodobé cenné papíry a podíly

SLÚ k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.4. Zásoby

SLÚ k datu účetní závěrky vykazuje sklad časopisů a publikací.

Položky zásob	Počáteční stav	Přírůstky	Úbytky	Konečný stav
Publikace vydané do roku 2014	35 983,00	0	-2 426,00	33 557,00
Časopisy vydané do roku 2014	16 573,00	0	-3,00	16 570,00
Publikace vydané od roku 2015	202 875,00	0	-306,00	202 569,00
Časopisy vydané od roku 2015	200 421,00	31 717,00	-7 197,00	224 941,00
Celkem	455 852,00	31 717,00	-9 932,00	477 637,00
Publikace a časopisy určené pro prezentaci vědeckých výsledků „Vydavatelský fond“ *)	1 186 154,00	185 475,00	-46 925,00	1 324 704,00

*) Vydávání publikací a časopisů má primární cíl - šíření výsledků výzkumu mezi odbornou veřejnost v tuzemsku i zahraničí nekomerčním způsobem (výměna publikací s vědeckými institucemi, recenzní výtisky apod.). Tyto výtisky jsou evidovány na podrozvahových účtech.

2.5. Pohledávky

Dlouhodobé pohledávky celkem 0,00 Kč

Krátkodobé pohledávky celkem	526 327,46 Kč
z toho: odběratelé	176 609,20 Kč
poskytnuté provozní zálohy	349 718,26 Kč

Na dohadných účtech aktivních SLÚ k datu účetní závěrky vykazuje **135 590,00 Kč**. Tato částka představuje očekávané výnosy z příspěvků za časopisecké články poskytnuté prostřednictvím elektronických databází v zahraničí a úhradu za smluvní distribuci časopisů od zahraničních partnerů.

2.6. Jiná aktiva

SLÚ vykazuje k datu účetní závěrky náklady příštího účetního období **50 023,77 Kč**. Jedná se o pojištění objektu, předplatné časopisů a úhradu uživatelských licencí.

2.7. Vlastní zdroje

a) Stav jmění

Jmění celkem	63 563 790,25 Kč
z toho: vlastní jmění	55 652 409,93 Kč
fondy - sociální fond	269 564,83 Kč
- rezervní fond	2 933 782,13 Kč
- fond účelově urč. prostředků	3 350 000,00 Kč
- fond reprodukce majetku	2 419 794,50 Kč

b) Výsledek hospodaření za účetní období 2020

Výsledek hospodaření za rok 2020 ve výši **459 612,95 Kč** bude navržen k převodu ve prospěch rezervního fondu.

2.8. Závazky

Dlouhodobé závazky celkem 0,00 Kč

Krátkodobé závazky celkem	5 606 134,97 Kč
z toho dodavatelé	553 616,12 Kč
přijaté zálohy	5 285,00 Kč
vůči zaměstnancům	2 351 794,00 Kč
závazky k institucím SZ a VZP	1 375 019,00 Kč
ostatní přímé daně	577 977,00 Kč
jiné závazky	21 909,00 Kč
dohadné účty pasivní	720 534,85 Kč *)

*) služby vycházející ze smluv a objednávek – tisk publikací a časopisů s rokem vydání 2020 a další služby podpořené dotací v roce 2020, vypočtená spotřeba elektrické energie, plynu, vodné a stočné, materiálové vyrovnání plynoucí ze servisních smluv, odvod za nesplnění povinného podílu osob se zdravotním postižením a vratka mimorozpočtové dotace MK.

Žádná částka dluhů, které vznikly v daném účetním období, nemá splatnost přesahující pět let.

2.9. Krátkodobé a dlouhodobé bankovní úvěry

SLÚ k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.10. Jiná pasiva

SLÚ k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.11. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky

SLÚ nemá dluhy. Závazky plynoucí z mezd za prosinec 2020 byly uhrazeny dne 7. 1. 2021.

2.12. Finanční nebo jiné závazky a plnění neuvedené v rozvaze

SLÚ k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.13. Náklady

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, tisk vědeckých časopisů a publikací, ostatní služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů. Náklady na provoz a údržbu bytů a budovy jsou částečně hrazeny z příjmů z pronájmu bytových a nebytových prostor.

2.13.1. Osobní náklady v tis. Kč

Osobní náklady	Zaměstnanci	Statutární orgán	Kontrolní orgán	Jiné orgány	Celkem
Mzdové náklady	15 593	1 267	200	0	17 060
Náhrady DNP	80	0	0	0	80
Zákonné sociální pojištění	4 688	428	68	0	5 174
Zákonné sociální náklady	455	30	0	0	485
Celkem	20 817	1 726	268	0	22 799

2.14. Výnosy

Největší část výnosů představuje dotace od zřizovatele. Institucionální dotace je přidělena na schválený výzkumný program – podpora VO a na činnost ústavu na základě výzev vyhlášených AV ČR. Mimorozpočtovou dotaci obdržel SLÚ na projekt NAKI MK ČR. V rámci své hlavní činnosti vydává SLÚ periodické a neperiodické publikace. Tržby za prodej publikací jsou zahrnuty do výnosů. Ostatní výnosy tvoří zúčtování fondů, odpisů majetku pořízeného z veřejných prostředků, jiné ostatní příjmy a samostatně evidované příjmy z pronájmů.

2.15. Přehled přijatých dotací podle zdrojů v tis. Kč

Neinvestiční dotace

institucionální	23 040
z toho: podpora výzkumné organizace	18 228
dotace na činnost	4 812
MK ČR	4 218
Neinvestiční dotace celkem	27 258

Investiční dotace

institucionální	727
z toho: podpora výzkumné záměry	0
podpora na činnost	727
Investiční dotace celkem	727

2.16. Způsob zjištění základu daně z příjmu

Ústav nemá za rok 2020 daňovou povinnost. Při zjištění daňového základu je postupováno v souladu s § 20 odst. 7 zákona č.586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu v platném znění (daňová úleva). Pro výpočet základu daně z příjmu byly zohledněny tyto položky:

náklady

celkové náklady	29 254 323,58 Kč
snížený o daňově neuznatelné náklady: náklady na reprezentaci	-5 357,00 Kč
rozdíl účetních a daňových odpisů majetku pořízeného z vl. zdrojů	-327 182,20 Kč

výnosy

dotace (institucionální a mimorozpočtové)	27 257 722,00 Kč
tržby za vlastní výkony a za zboží	289 614,35 Kč
ostatní výnosy	2 058 751,67 Kč
z toho zúčtování části odpisů majetku pořízeného z dotace	879 278,00 Kč
výnosy z pronájmu prostor	1 054 960,00 Kč

Prostředky získané daňovou úlevou byly v tomto i předcházejících daňových obdobích použity na podporu vědy a výzkumu. Daňová úspora za rok 2019 činila **145 997,00 Kč**. Tyto prostředky byly konkrétně použity na nákup odborné literatury, doplnění výpočetní techniky, studijní cesty, prezentaci vědeckých výsledků, softwarové práce a OON pro externí vědecké pracovníky.

3. Stav zaměstnanců v uvedeném účetním období podle kategorií

kategorie	průměr. přep. stav
Výzkumný pracovník	20,62
Ost.VŠ pracovník výzk. útvarů	2,00
Odborný pracovník - VŠ	4,52
Odborný pracovník - SŠ	1,93
THP pracovník	0,60
celkem	29,67

4. Spojené osoby

SLÚ nevykazuje k datu účetní závěrky žádné zálohy, závdavky ani úvěry poskytnuté členům řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených zákonem o veřejných výzkumných institucích. Všichni členové Dozorčí rady a Rady SLÚ čestným prohlášením stvrdili, že nemají oni ani jejich rodinní příslušníci podíl v osobách, s nimiž SLÚ uzavřel za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy.

5. Odměny členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů

Odměny jsou stanoveny zřizovatelem pro členy Dozorčí rady a Rady SLÚ. V roce 2020 byly řádně vyplaceny odměny za rok 2019 ve výši 200 tis. Kč.

6. Přehled o přijatých a poskytnutých darech

SLÚ ve vykazovaném účetním období neposkytl žádný dar.

7. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č.117/2001 Sb. o veřejných sbírkách)

V roce 2020 nebyly organizovány ústavem žádné veřejné sbírky.

8. Jiné účetní jednotky, ve kterých má účetní jednotka podíl

SLÚ nemá podíl v žádné účetní jednotce v jakékoli formě. SLÚ je jako instituce členem České společnosti pro balkanistická, byzantologická a slavistická studia, z.s.

9. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Výsledek hospodaření za rok 2019 ve výši **404 450,94 Kč** byl na základě schválení ředitele a projednání v Radě ústavu převeden do rezervního fondu.

10. Významné události mezi rozvahovým dnem a datem sestavení uzávěrky

Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události.

11. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídací schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

Všechny podstatné údaje za rok 2020, které vypovídají o ekonomické činnosti, jsou zachyceny v předchozích bodech.

12. Odměna statutárnímu auditorovi

Celková odměna auditorovi za povinný audit účetní závěrky byla 43 390,00 Kč bez DPH.

V Praze dne 27. 5. 2021

Sestavila: Mgr. Jana Šlechtová

Mgr. Václav Čermák, Ph.D.
ředitel SLÚ AV ČR, v. v. i.

